

An American newspaper, printed in the Windish language, promulgating American ideas and principles to liberty loving Windish race
Published every Friday

Szlovencov Glasz

AMERIKANSZKI
AMERICAN WINDISH VOICE

"ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879."

VOL. IV. LEJTNITECSAJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN. MAJUS 30, 1924.

No. 22.

Nájvékse i nájbole ras-sürjene vendzke novine vu Zdrúseni Drzsélaj, steri vszáki réd vu Ameriki zsvoucsi vendov szlisnoszt szlúsi.
Szhája vszáki pótek

Szkoncsao sze je cigár-fabricski delavcov strájk

Na velkom gyülejsi szo szkoncsale zszenszke, ka do nazáj sle delat, ali organizácijo po vszákoj cejni zdrzsíjo

Vu vszákoj fabriki je vecs polojno delavcov organizejrano

Fabrikantje szo oblúbili, ka nedo prouti organizejranyi, szamo ka nyim eto pout nedájo bougse plácese

Tisztí velki gyülejs, od steroza szmo preminoucsi keden piszali, ka je na preminoucsi csetertek bio vküper pozváni za toga volo, naj zszenszke szamé szkoncsajo ober toga, esi seséjo duzse strájkati ali pa vu delo sztopúiti. Pri toj príliki sze je Szlovencski Hall napuno z-strájkajoucsimi zszenszke, ar je vszáko trno bríto toga gyülejsa szkoncsa-nye, pa nájmre nyigovo goridánye je bilou prevrsti, ka kak szí seséjo zrvnati.

Na etom meszti zse nemo oprávlali strájká z-historíjov, ar je edna razmeta szlovencska zszenszka, stera je tídi aktiven tao vzéla vu otekoucem strájkí, nájmre pa vu organizejranyi, je na naso prosnyou z-radostjouv napiszala opazke na krátki od preminoucsesa strájká i organizejranya zszmetnoga dela; zsvontoga szmo pa mí zse tídi doszta piszali vszáki keden, kak je sztao strák od kédna do kédna, zdaj zse szamo od toga szpomenémo, kak sze je szkoncsao té velki i za doszta dugi strájk.

Csi bár je velko navdúsávanye bilou kre strájká vu prvi kédnaj ino esi bár je lepou slo naprej organizejranye dugi cajt, ali zádnye dvá-trí kedne je strájkajoucsi tábor zse nej bio tisztoga lejjoga vküprdrzsánya, kak za prva, steromi zrok je tou bio, ka szo fabricski spiclinje i nisterni neszpametní lúdjé zacsnoú drasztíki strájká-kece ino szo je szgali vu vszeféle formo. Tou je zse tídi eden velki zrok bio na tou, ka tak nemre eden louna boj gvínati ino známo, gvínsi szmo, ka doszta táksi lúdi i zszenszke jeszte, steri persze nedelajo vu cigár-fabricski, ka sze tomi trno veszéljio i tou je nyigovo zselejnje bilou, ka cigár-fabricski delavci naj ne gvínajo té louna boj, stero sze z-tém lehkó tolmacsi tídi, ka szo nevoseséni nyim, ka bi malo bougso plácese doubile tiszté zszenszke, stera na dén 10—12 vör cajtá, szvoje zdrávje, szvoje ga líca mladézen áldújejo na nezdravo, zszmetno delo.

Táksi i esese vecs drúgi zrokov je bilou, za steri volo je od strájkajoucsesa táborá velkomi táli odísála vola na gyülejsé hoditi, vu uníon sztopúiti i duzse strájkati. Tou szmecseno sztávo szo vesaszí prevídli organizejranyi i uníoná vodítelszto, ka vu tásko formo je dale strájkati zopsztonszko mantránye, ar med táksimi násztaji fabrikaste nígdár nedo mogoucsi preszíliti na tou, ka bi naj tisztí szpumíli nyigovo térgyánye, cilou vu vezdásnyí vrejme naj, gda vszepovszédi bozszno ide delo. Bilou je doszta táksi strájkárov, steri bi szpodobní bíli esese dugi cajt vöpresztáti boj, bíli szo táksi, steri szo zse komaj esakali, naj znouva vze-mejo gori delo ino bíli szo táksi, steri szo nej márali, kak-keli bode, tisztí szo tá szlísíli, gde je vecsína bíla. Nemírovésina i nezadovolnoszt sze je pa dén za dnévom povéksávála med strájkari.

Ino gda szo organizejranyi prevídli, ka z-tém szamo vékse zburkanye, bode, esi do strájkí dale vlekli, záto szo pouzvali vküper velki gyülejs na preminoucsi csetertek, na sterom raz seséjo duzse strájkati ali pa vu delo sztopúiti. Pri toj príliki sze je Szlovencski Hall napuno z-strájkajoucsimi zszenszke, ar je vszáko trno bríto toga gyülejsa szkoncsa-nye, pa nájmre nyigovo goridánye je bilou prevrsti, ka kak szí seséjo zrvnati.

Po trno moesnom stúikajou-cesem tanácsúvanyi szo strájkajoucsese zszenszke tak szkoncsale, ka zdaj zse szkoncsajo té boj z-onim vözvézanyom, ka bószovje níkoga neodposlejo, stera szo vu organizácijo i stera vu organizácijo sztopúijo. Nadale do szí goridrsale té jus, ka do szamo 8 vör delale i za toga volo naj tídi níkoga neodposztíjo. Ali esi bi tou fabrikantje nej zdrzsali notri, tak vszi, ali vu prvom rédi organizejrane kotrige vesaszí doli denejo delo.

Po táksém razmejnyí sze je vu Bayuk Bros. fabriki zse v-pondelek i potem szporédoma vu ovi drúgi tídi zacsnoú delo vu lejjoi mírovésini. Organizácija je pa kancelajo posztávíla gori pod 706 E. 4th Streetom, gde je zacsnoú szvojo rédno funkció. Nisterné zszenszke zdaj bár tou právjio, ka szo níka nej gvínale. Tou je záto nej tak, ar je organizejranya júsa pripoznanye i ednoga zsvílejnyá szpodobnoga uníoná obsztojítev vékse gvínanye, kak pa tisztí 5 ali 10 centov, kakstécs sze tou níkákím ne-verjétno i szmejsno vídi.

Cigár-fabricske delavszke zszenszke szo sze zdaj lehkó návesíle telko, ka brezi uníoná, neorganizejrano sze ne plácesa vö strájkati, zdaj szí naj obrdszíjo uníon, stera szo zse sotri, stera szo esese nej notri, naj zse dájo notri vpszati, ar je tou velka potrejbésina nyim i naj esese ráde bodejo, ka szo telko gvínale, ka májo eden zadoszta moesen uníon, ino esi bi ednouk páli na tou priso réd — stero szo z-lejka zgdóí — ka bi przszílíene bíli strájkati, naj kak organizejranyi delavci sztopúijo vu boj.

Prve Píknike je grdo vrejmen pokváriło

Preminoucsó nedelo szta bílá letosz dvá prvíva Píknika obrdszáníva, steríva je bozszno vrejmen i dezsdz trno pokváriło, ar sze je rávno tákséga hípa vlejao eden velki dezsdz z-vötrom, gda bi lúdszto nájbole vö slo i tak szo szkoron szamo tisztí bíli na Píknikaj, steri szo esese pred víhérom slí vö. Csi bár je prouti vöcséí zse leppo vrejmen bilou, ali te je zse keszno bilou i hladoú tídi, tak je pa lúdszto nej melo volou vö íditi. Malo je esese ráno vrejmen bilou za Píknike, nájmre da je esese vszígdr mrzlo i dezsdzsevno vrejmen, ali znábídi, ka de za tou drúgi cajt lepse. Kí szo nazoucsi bíli, tak na szlovencskom, kak na vogrszkom Píkniki, szo sze trno veszélo csütíli.

Szmrtna neszreca vu ednoj vogrszkoj familiji

Preminoucsó szoboto popoldnéví je velka neszreca doszégnoú vu 1041 Mechanic Streeti prebívajoucsesa Horváth Jánosa i zseno, sterim je 3 lejta sztaroga pojbsesa eden szlzerszki glazs szmrtno orano.

Od té neszreese sztariske tak právjio, ka je máli Jani z-cesom doli sou vu peovnicó i kak szta gori sla z-peovnicé, te je szlzerszki glazs explódejrano i pri ocsi idoucsesa máloga Jania szo ráznoletécsé glazsojne tak zrezale na sínyci, ka je nyemi bíjécsa zsilá na globoki bíla notri vrezána od steroza je nyemi moesno zácsála krv teesti. Zopszton szo nesz lí dejte Dr. Gábori, níka je nej valálo. Od prevnogo krví zgdúblenye je máli Jani za pár mínut mró. Pokopálícsese je v-pondelek bilou med poprejkím táljemánym. Dr. Stiegler Szlovencski Luth. farar szo szprévod szkoncsáváli, po tisztom je mrtvo tejló na Fountain Hill cintori bilou na vekívesen posínek djáno.

"Szövetség" Píknik

"Szlovencski" Munkás Betegsegélyzó Szövetség, na steroza záto právjio nájmre vougri, ka je szlovencsko drústvo, ar tá vejka vu bethlehemí doszta vecs szlovencski kotrig má, kak po vogrszki, esi je gli drústvo vogrszko, — zdaj v-nedelo júniusa 1-ga, obrdszí etoga leta prvi velki Píknik vu University Parki. Szövetségóví píknike szo vszígdr híresní bíli ino szo sze vszákíkrát trno lepon poszre-esíli, ali eto pout de sze od vszej loucsó, steri szo do eti mao bíli obrdszáni vu Bethlehemi. Bode székely-gulyás i szgedínszki kolbászi, nadale vszefelé dobra otávlejoucsa pítvina. Iván Dezsója goszlarje do ígrali. Notrisztoplejnyá tiketi za zszenszke 30 centov, za moske 40c centov. Vúpamo sze, ka do vszi szlovenci na tom píkniki v-nedelo popoudnéví, ar bougsega, lúsnéjséga razveszéljávanya níndri nenájdejo.

Zsenídev

Preminoucsó nedelo, májusa 25-ga je sztopou vu híszni zákon Strommer Károly butcher, 317 Cemetery Street, vogrszki i szlovencski mladéncov edna nájbole szimpaticsna kotriga, z-poprejkno poznánov i prítlúblénov szlovenczkov, Marics Nelly-kov, rojena z-M. Szobote. Zdávanye je vu szlovenczkoj szv. Józsefa r. kath. cérkvi bilou, stero szo Father Verén szkoncsáváli. Vöcsér je pri snejnszkom hrámi leppo i trno veszélo gosztúvanye bilou, na sterom szo tao vzéli snejné i mladozsenca rodbina i prijátelje vu lejjom raesuni, kí szo sze pouleg Iván Dezsójeve bandé trno veszélo csütíli szploj do gojndne. Nouvoga pára sztarísini szo bíli Zsilavec Ferenc i zsená, pa Gerlec Ignác; vszábílice Lejko Marika i Vuro-sics Mariska; drúszbanje Kollósa Géza i Fújsz Antal.

Z-puním szrdéom zselejmo tomi mládómi pári, naj nyídva szprévája bozszí blagoszlov po vszákoj pouti blájzszenoga i veszélóga zsvílejnyá!

POZVÁNYE

Szlovenczka R. Kath. Szv. Józsefa Fara zdaj v-nedelo, júniusa 1-ga príredí vu etom leti PRVI FARNI PÍKNIK vu Szv. Józsefa fáromon Parki, Seidersville, Pa., na steroza sze vszi szlovenci po etoj pouti z-postúvanyom pozovéjo. Príredítelje trúda i sztroskov ne mílúvajoucs vsze doprineszéjo, naj zse gouszti veszélo csütíjo; bode zsmájna jejsztvína, vszefelé dobra otávlejoucsa pítvina, za plesz i razveszéljávanye do pa nájbougsi goszlarje obszluzsáváli muzsiko. Kak szmo zvedli G. Father Verén sze zamí szkrbíjo na tom, ka naj gouszti zadovolní bodejo z-rédmim vöobszluzsávanyom. Troustamo sze, ka postúvanyi szlovenci vu velkom raesuni vze-mejo tao na tom hísznom píkniki. Notrisztoplejnyá cejna je po persouni 35 centov. Poszébno gozványá ali plakátov ne-bode.

Znouva sze odpré Highland Park

Júniusa 1-ga sze znouva odpré szplosno poznáni Highland Park, steri je prvle Arvayov Park bio, med Bethlehemom i Allentownom, kama kárfer z-obádvá várasa szamo 7 centov kosta. Vezdásnyí lásztínik Highland Parka je Horváth József z-Allentowna, kí ob príliki odprejtívi zdaj v-nedelo velko pleszno veszélícsó príredí, na stero je szlobodno notrisztoplejnyá vszákómi. Za dobro otávlejoucsó pítvino i Lunch je poszkrbleno, tak tídi do nájbougsi goszlarje ígrali za plesz i razveszéljávanye. Vszáki keden v-szrejdó i pótek vöcsér od 8-me do 12-te vöre csítejnye, gde vsze nájde es-lovek, ka je potrejbno na razveszéljávanye i cajtá krátsenye, ar jeszte trno leppi i presztoren pleszni hall, povouli sztolov i sztolie, preleppo szénesavno meszto, gde vszáki lehkó nájde za szébe prípraven "good time", nej szamo po nedelaj, nego esese v-kédni po szrejdaj i pótkaj. Troustamo sze, ka szlovenci na gouszti i vu velkom raesuni obícsesejo gori tou meszto, nájmre mladénci, deklíne i deeski. Street káre vozná je tídi trno vugodna i na gouszti hodi.

Szreca vu neszrecsi

Szamo trno malo je falílo, ka bi sze preminoucsó szoboto noucs lehkó velka neszreca zgdóíla na koneri 4-ga i Perry Streetov, gde szta sze dvá automobil vküper vdaríla. Fúisz Antal i Strommer Károly butchera szta sze pelála domou z-lásztím masínom i gda szta sze z-strtoga streeta notri obrnola na Perry street, z-velkov nágosztjouv je za nyima son eden drúgi masin, steroza je gnao Stanley Smith i kí ga je nej mogo vesaszí zasztávíti, je z-ceílov moesjouv vküper vdaró z-Strommerovim masínom. Na velko szreese sze je Strommerovimi masíni i vu nyem szedécsima níka nej zgou dílo zvon presztrásenoszti, szamo mud guard sze je vküper zvgugno, ali Smithov masin sze je szploj prevrgo, esi gli sze je záto vékse neszreese nej zgou-

dilo szamo vu nyem szedécsa edna deklína sze je malo vdárla na rouki. Po karamboli vesa szí szo tam bíli policáji, kí szo obádvá pelajoucsíva Fújsz i Smitha odpelali na policájszto-vo, esi sze Smith gli sesé vöcsaszí na meszti vözglíjati z-Fújszom ino Smitha szo do vöposzluhsánya pod bail djáli. Szoud je v-pondelek vöcsér bio, na sterom szo Smitha na \$12.50 strofa oszoudíli i na Strommerovom masíni kvár more poravnati.

"Bolondok Grófja"

Tou je imé tisztó híresnoj i preleppoj zmenybi, stero je nájvéksi vogrszki piszátel, po ceílov szvejtí híresen piszátel, Jókai Mór píszao, ino stero de Vogrszkoza Halla zmejnyalícsa gárda dávala naprej júniusa 1-ga, v-Nedelo vöcsér vu Vogrszkom Halli. Vu zmejnnybi gorisztopúpi vöcs kotrig z-Mladénczkoza Klubá, steri szo zse dobro poznáni od preleppoga spílanya nej szamo vu Bethlehemi, nego po krajínaj tídi. Porácsamo nasím szlovencem, esi seséjo edno leppo spílo víditi z-vnozsino lejjimi pesznmami, naj poglédnejo v-nedelo vöcsér "Bolondok Grófja" falat.

Nouvi Szlovenczki Amerikanszki Pörgarje

Zdaj Májusa 26, 27-ga je na Eastonszkoj bírovíji bilou vöposzluhsánye nouvi pörgarszki kandidátov, med sterimi je tídi leppi sereg szlovencov bilou i vszi tej szlovenci, steri szo Zdrúseni Drzsél pörgarszke papére proszili, szo tídi vszi doubíli, z-steroga sze vídi, ka sze vszi dobro i rádí vesíjo szvoje goridánye i tak szlovence trno rádí vze-mejo za Amerikanszke pörgare. Vu drúgoga národa plódi sze zgdóí, ka je nazáj vrzsejo, ali je nazáj vu soulo poslejo, stero od szlovencov nega esúti.

Zdaj ete keden szo eti szledécsi doubíli Amerikanszke Pörgarszke papére:

Bedies Mihály, Donesez Károly, Gergár Péter, Gombotz Kálmán, Hodoscsék József, Horváth Ferencz, Koczeth István, Korpics Lórinéz, Korpics Ferencz, Kousz János, Kúhár Károly, Potter János, Rogán Mátyás, Szvétecz Károly, Terplán Imre, Zankocs János i Henrik Zselezén. Ali tou je nej vsze, ar esese edno pár nasi szlovencov príde júniusa 18 i júliusa 8-ga pred Allentownszko bírovíjo, gde dobíjo szvoje papére i vöcs kak mogouese, ka tisztí tídi dobíjo szvoje Amerikanszke Pörgarszke papére. Tak sze zdaj Szlovenczkoza Plóda Amerikanszki Pörgarov raesun pá povéksa.

Opomínanye vrejndó je, ka zdaj zse pá leppi sereg jeszte táksi szlovencov, steri szo zdaj vu soulo szpíszáni ino do sze príprávi na december meszce Amerikanszki pörgarszki papérov vödávanye.

Lehigh County \$8.64 plácsa za ton vougelje

Allentown Supply Co. je zdaj vu tej preminoucsi dnévaj dobíla edno narocílo, za 250 tonov pea vogelja za Lehigh county vouzo i rávno telko tonov za Lehigh county bírovíjo. Cejna je po ednom touni \$8.64. Máli trzseí za táksé pea vogelje raesunajo szamo \$9.00 za ton.

NOUVI CSÜDEN OUCSNI BETEG

Eden solárszki pojeb naou-pak vídi i tak píse, ka sze szamo na gledalo lehkó precsté. — Nemre operejrati. — Z-táksím betegom sze je obrpvim nájsla vrácsítel-szka znanoszt.

Fairmont váras vu West Virgíníji jeszte edna nouva szenzácija. Vu ednoj souli szo gori nájsli ednoga 10 lejt sztaroga pojbsesa, Sam Tiana, od steroza sze je vöpokázalo, ka kak po doktorszkom jezikí právjio, vu "gledala glédanyi" trpi.

Pojeb nej szamo ka papéra od právoga krája píse prouti lejjvomi kráji, nego tídi naou-pak píse lítere, tak ka je nyegovo píszalo szploj neprecs tetno, vözvézsi, esi pred gledaló dene i tak esté. Pojba ocsi szta dvá oucsníva profeszora z-vízítejráló ino tisztíva szta na tou przsála gori, ka pojeb vu mozgáj má falíngó. Med víztejranym je nazoucsi bio eden new-yorkszki doktor tídi, kí je oucsní specialista ino tisztí je vözglászo, ka je vu nyegovom pozványí k-tómi przszpódobnoga prípetjá esese nígdár nej bilou.

Té beteg je velko intereszej-ranye zbdúo vu vrácsítelszke znanosztí krougaj ino gvínsno je, ka országa z-vszej krájov do sze vu vnozsini intereszej-ráli prouti tomi csüdnómi betégi.

Z-pojbecom je doszta nevou-le bilou v-souli i skolníkojca je obrpvim tak míszlila, ka pojeb z-lagojímé rédi tou, ali gda je vídla, ka nej káranye, pa nej z-lejjim nagucsávanye ne hasz-ni, gori szo pouzvali tam bodoucsesa spítála ravnítele pazko, kí je zájenno oucsnoga spicíalísto pouzvaó na brodjénýé toga prípetjá.

Pojba esídnoga oucsnoga betegá edno príkázanye je tou tídi, ka priblízsávajoucsese dugoványe tak vídi, esi bi tisztó odhájalo, odhájajoucsese pa tak, esi bi sze tisztó priblízsáválo.

Na tou gledoucs, ka po doktorszkom prevídejnýi je beteg vu mozgáj, ne vörjejo, ka bi z-operácijov mogli pomágati na pojbi.

Plácsa vrejzana

Uniontown, Pa. — Oliver i Snyder Steel Companyja je plácsó doli vrejzala od 20 do 33 percentov vu szvoji koks peesáj delavcom. Delavcov jesz te okouli 700, sterim je zdaj tá plácsa doli vrejzana.

Oliver koks peesí szo do eti mao na keden szamo dvá dní delale, líki zdaj, ka szo plácsó vrezali, je tak bilou delavcom naznánye dáno, ka do zdaj pá zrdédoma pune kénde delali.

Pozványe na velko veszelico

Hrvatsko Delavszko Pevszko Drústvo "Bratska Sloga" 1924 májusa 31-ga vöcsér vu Ukraínszkom Halli (3rd & Carbon Sts. Heights) velko veszelico príredí, na steroj je trno leppi i bogáti program vküper posztávleni. Bodejo prelepe horvatske i szlovenczke peszmi, deklamácije; bode naprejdána edna trno leppa zmejnnyba, stero do spílali horvatski bráteje z-Philadelphíje, na konci leppoga programa sze pa zacsne plesz, k-steromi do tamburíski goszlarje ígrali nájlepse noute.

AMERIKANSZKI Szlovenčov Glasz

AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940 Száko pismo poslite
512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
SZHAJA VSZÁKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY
Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLÁCSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Mocsno i csrsztvo

sze pripravljajo v Zdrü zseni Drzsélaj na približavajouese prezidenta odebéranye. Republikánuskoga pártá prezident-kandidá-cije konvencija v Clevelandi pred szkoncsani faktum posztávi delegátuse: Coolidge bode kandidát, stero dnez zse vszáki na telko za gvüšno vzeme, ka politicsni bukmékerje zse nancs sztávlanye ne vzemejo gori na tou. Pri demokrátaj nacsí sztojí sztáva. Mocsno bojüvanye sze lehko csáka med dvema glávnima kandidátoma: med Smith New York drzséle guvernonom i McAdoo bívsim peneznim minisztejom. Táksé mocsno bojüvanye sze návadno ednoga nepoznánoga trétjega, "dark horse"-a z-obládnoztjouv szkoncsa dosztakrát. Stokoli naj bode demokrátov prezident-kandidát, gvüšno de bole prograszivne vidme vadlívao od Coolidge-a, koga program de vü toj jedínoj povejstí sztao, stero je edne penziionszke právde odvrszenya vü podpéranyi núcao, gda je etak pravo: "I am for economy!" Ali z-tém programom je nej mogouese amerikanszko lüdsztvo navdüsavati. Amerikanszko lüdsztvo sze je zse tüdi navolilo vekivecsne zavítosztí, velki pítany ogibanya ino zaman je vszáka szkazlívost, znati de scséla, ka kak mejníjo goszpon prezident-kandidátje od europejszki pítany, stero je zse vees nej mogouese vöodkapcsíti Amerike z-politicsnoga zsvilejnya ino scsé znati, ka ka bode z-prohibícijov, stera je nej záto orszacske znamenitosztí, ár szo alkoholne pítvine fabrikálivanye, vzsívanye prepovedáli, pa nájmre za hüdi grejh zgláztíli vö, ali záto, ár je tá právda právdenszko-ga postenyá morál szploj podkopála ino od mítanya do vmorstvta grejhov cejle széríje bobicsne dén za dnévom na amerikanszko lüdsztvo.

Nigdár szo od pítvine vü Ameriki telko nej gucsali, kak zdaj, od steri mao je prepovedano piti. Pijánci szo sze nigdár nej tak veszelíli poprejknomi postüvanyi, za velko stímanye i lübéznosztí, kak ete hípe i csi stoj vü mén soj ali véksoj družsbi vöpovej tou rejes, ka "drink", vü táksoj ovácíji dobí tao, kak tiszti, kí je bojnszki vrejmenov na vilicsni gyülejsaj nájvees Liberty Bondov zamerkaó. Prohibícionszki spájsov je bár korouna tiszto, ka szo sze bootleggerje organizéjrali ino pítvine svécarov union je edno notridánye podelio k-poszláncov hizsi, vü sterom protestejra prouti lehkoga vína i píve dopüscsejnyí, ár po nyigovom previdejnyi tou premínyávanye prouti munsájni ide ino bi nyigovoj postenój oupravíci szmrt pomejnolo, stero sze zájenno ne priglíja z-amerikansz-kim právdeládnoztí dühom, stero vöpovej, ka vszáki pör-gar jus má "in pursuance of his happiness" táksó ouprá-vico szkoncsávati, kákso scsé.

Pa csi escse szpomenémo, ka szo na methodiske episz-kopáliske vereszpráviscsa Springfieldovom gyülejsi edno szkoncsanye szprejéli, po sterom scséjo deportejrati, nazáj vü sztári kráj poszlati vszákoga táksega "tühinca", steri prelomi Volsteadovo právdo, te lehko prevídi vszáki, escse nájbole pijánszki szühi tüdi, ka kama je pripelála pro-hibícia.

Velki problémi

csákajo na razlozsénye vü Amériki ino zdaj, pred ode-béranyom, na zsalosztíni mo-remo konstatejratí, ka velki problémov k-razlozsényi falíjo velke oszobnosztí. Kandidátje szo od ednoga do edno-ga, brezi vöjemánya, politikuske, sztrankarszki lüdjé, z-zmenkanyom velkoga individuálitása, oszobnosztí, z-zmenkanyom nasztávlajouesega, sztvoritelszko-ga düha, z-zmenkanyom tiszto-ga, stero po prousznom tak právíjo, ka voditelszka oszobnoszt. Karakteriszticsni znácsni szo programa gucsí, politicsno vjavlanye. Pazlívá zavítoszt, dugoványa bívosztí ogibanye; szamo trno doszta rejesi, gucsa, z-steri falí míszel. Na príliko: prohibícia. Eden kandidát vözgláztí, ka právdo tbej doprinesztí, csi je zse ednook právda, ali tou ne povej, csi za vugodno drzí tou právdo, csi namejni premínyávati na nyej.

Tü je vérsztvenoga sztálisa nász vszej dotíkajouese pítanye. Vü Ameriki je dnez tühi, zatajeni vérsztveni pánik, brezi gláve bojzanoszt; pouvanye z-poménsanim delom teccsé, brezidelavnoszt je páli tü, ali od prezident-kandidátov je escse nej mogouese csüti edno nazméto rejes od toga, ka vü kákso formo kebzüjejo vérsztvenoga sztálisa vrácsanye? "I am for economy" — je pravo Coolidge. Tou vjavlanye je nej vees, kak pa csi bi stoj tou pravo, ka szam jazs kretoga, ka dvakrát dvá naj stíri bode.

Vindiski Cigár-fabricski Zsen-szek Strájkanye ino Organizéranje

Edne szlovenszke strájkarce opazke vü preminoucem strájki

Vü obtekoucem bethlehem-szkom cigár-fabricskom strájki i organizéjranji szo szloven-szke delavszke zsenzszke tüdi vü velkom mertüki tao vzelé. Gda szo té zsenzszke povrgle delo ino szo vü strájk sztoupile, nej szo bílé vü znányi toga, ka neorganizéjranje je trno tesko sze bojüvati prouti delodá-vajoucsim, ali vszebole je pa tesko gvínati táksi boj, steri nepremísleno, brezi vküpdzsá-nya i brezi szporazmejnaya szhája. Bethlehemszke cigár-fabricske zsenzszke prvle kak szo vü strájk sztoupile, szo szí nej poguesale med szebov, ali koncímár premíszlile, ka csi nyim fabrikantje vesaszí nesz-puníjo térgyanye, kak dugo do náigbne ali szpodobne té strájk vöpresztáti? Nej szo szí míszlile na tou, ka bi fabrikantje tak trno nepöpüsztécsi bílí zou-esi zs-nyigovim térgyanyom, ali zdaj szo lehko vidle strájkajouese zsenzszke, ka organi-zéjraní fabrikantje lezsej pre-ládajo eden louna boj, kak pa neorganizéjraní delavei.

Gda szo bethlehemszke cigár-fabricske zsenzszke vü táksó formo tam povrgle delo ino szo sle strájkát, szo obszvojno nancs nej znale, ka pomejni strájkati, nájmre neorganizéj-rano, nej szo szí míszlile na tou, csi buknejo vü tom boji, ka ne buknejo szamo vü tom fáli, ka nedobíjo bougse plácese, nego obesüti jo drügo naszle-düvanye tüdi. Gdastécs nyim páli lehko doli vrejsejo plácese, zsvöntoga szo pa vödjáni bó-szom i poganyácsom vekivecs-nomi szekéranyi, ospótávanyi. Ali bílé szo med tejni strájkajoucsim zsenzszkami táksé, stero szo vzéle tao zse vü ták-sem boji — 1919-ga leta — ino stero szo zse znale, ka je ovak nej vrejdnó strájkati, csi szo nedo organizéjrali. Záto szo nisterne strájkarce vü vezálise-sze sztoupile Delavszke Sztrán-ke k-bethlehemszkoj vogrszkoj szkeíje ino szo proszile od té tiven tao líggkó. Hrav.nemfp sztránke, naj ji podpérajó i vo-díjo vü tom louna boji. Szabó Mihály je bio prvi — kí je 1919 ga leta tüdi aktiven tao vzéjo vü strájk-pelányi — koga szo zsenzszke gori oproszile na tou zsmetno i rizicsno goridánye ino on je tüdi z-dobre voule gotov bio na tou, naj nyim na po-moucs bode.

Szabó Mihály-a prvo delo je tou bílou, ka je bethlehemszki strájk vesaszí naznano Vogrszkoj Delavszkoj Sztránki i nyé novinam "Uj Előre"-ji. Od tisztee szo vesaszí vöposzlali Éber László-ja, kí je páli vü vezálisese sztoupo z-voditelsz-tvom Cigár Makers Intern. Uni-on-a, odkée szo vöposzlali na strájka szedelisese dvá organi-zátora Mr. Gifford-a i Mr. McCabe-a. Potem vszi navküp-no szo keoj préjrali k-organizéj-ranyi ino zse vü prvi dnévaj szo nasztavíli cigár-fabricski zsenzszek lokálni union, vü ste-

roga szo vesaszí vü prvi dnévaj doszta vogrszki i szlovenszki zsenzszek dálo notri vpszáti ino organizácija sze je vszáki dén pokrécpsávála. Vogrszka Delavszka Sztránka i "Uj Elő-re" szo z-cejlov moesjouv pod-pérali bethlehemszki strájk ino szo pomágali na obládnozt té boj ino nej je na nyi víszilo, csi sze je té trájk nej ták szkoncsao, kak szo zseléli, ár szo szí nisterne strájkarce tak míszlile, ka nej nyim, nego vo-dítelom, organizátorem trbei vözbojüvati obládnozt. Nister-ne zsenzszke szo szí tak míszli-le, ka do one edno pár kédnov domá szedéle, vej za nyi vo-ditelje vsze vödoprineszje.

Gda je organizéjranje zse lepou slo naprej ino szo fabri-kantje vídli, ka je tou zse brezi spájssa, vü akéíjo szo sztou-píli bószovi spielínje i szo zacs-noli drasztíti strájkajouese zsenzszke, nájmre organizátore, vodítele szo potvárajali i blatíli z-hanisnimi zrokami. V-tom ruzsnom deli szo nisterne zamázane, nájbole "Szlobodna Reics", novine velki tao vzéle, stero szo z-bedásztim písza-nyom doszta szlovenszki zsen-szke ouzdalecs od organizá-cije drzsale. Ali z-popolnov pomoes-jouv je podpérajó strájkajouesi zsenzszek boj "Am. Szlovenčov Glász" ino dönok sze je posz-reesílo blüzi polovico szlovenszki cigár-fabricski delavszki zsenzszek vü union szpravíti. Táksi nászhaj je bio tüdi med vogrszkimi zsenzszkami, tak, ka dnez je polovico delavszki zsenzszek od vszej fabrik orga-nizéjranó.

Ino ár je dnez sztáva, táksa, ka szo strájkajouese zsenz-szke drügo nej mogle doszégno-tí, szamo tou, ka zse májo edno zadoszta mocsno organizá-cíjo, stero nyim je zdaj dúznoszt obdrzsati i escse notri szpravíti tiszte zsenzszke, stero szo nej organizéjranje. Mámo vüpanye, ka tou organizá-cíjo, stera je jedína moucs na tou, ka vü pri-douesem pripetjéj vszáki boj na lepo obládnozt prineszé, kak zdaj, csi jo zsenzszke zdrzí-jo, ino csi szo drügo rávno nej gvínali, ali tou je tüdi edno leíjo gvínanye, ka dnez konc-ésímár májo prvo organizá-cíjo vü Bethlehemí.

Edna szlovenszka strájkarca.

KORINE
Nájlepse korine za gosztü-vanye, ali za kaksí koli drü-gi poszeo szamo prinasz lehkó dobíte za to nájnízisó cejno i vü nájkratsím vrej-meni. Prídte notri, gda de vam na korine potrejbésina.
T. M. HOGAN
KORINAR
331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 1879-R

Tü je kapitalisa i dela boj, steri je dnez osztrej-si, trdnejsi, britkejsi, kak gdakoli do eti mao. Tü je euro-pejszki násztaj z-vszákov tiszto vnozsinov amerikansz-kov szlísnosztjouv, stero bi na telko za znamenito naprá-vílo rávno za Ameriko, ka naj sze europejszki násztaj vü níksóformo z-csízti. Tü je europejszki dugouv pítanye ino tü je, ober vszega toga, korrupcija, ravnansztva szkvarjenoszt, steroga válovje sze na nase cejlo medszeb-no zsvilejnye z-poplavanyom protí.

Problémi szo tü ino iscesejo tiszto velko porodjeno vo-ditelszko oszobnoszt, stera bi pokázala razlozsénya pout, rejsó pout národí. Meszto toga tam vídimo na forami eden küp politikusov, steri prezidentje, guvernórje szen-átórje ali vezérje scséjo bídtí. Etomi velkomi národí bi na velke lüdi bíla dnez potrejbésina, nej pa na prílicsne politikuse.

Postüvaním Szlovencom!

Miva odszpodi podpíszaniva vszém szlovencom naznánye dáva, ka od 20-ga MÁJUSA máva odprejti Restaurant vü Atlantic City-i, Pod No. 132½ Arkansas Ave. Gorioprosziva vsze szlovence i szlovenkinye, naj nász pod-pérajó vü nasem sztálisi, tak nadale, csi stoj scsé prídti vü Atlantic City na dugse vrejmen ali szamo prejknou-csi, naj nama dá naznánye i miva nyim lehko hizse dáva zadrzsati.

Postüvani szlovenci i szlovenkinye!
Nej szva mogoucsíva vszém rokou datí i z-bougom povedati, tak vam po toj príliko pozdravlejnje posleva do szrecs-noga pá videjnya.

A. Vukan i S. A. Strauss
132½ Arkansas Ave. Atlantic City, N. J.

J. Smith penezni poszlov diktátor ne pozna spájssa

Komaj ka je glász prisó z-Vogrszkoga országa, ka je Jeremiah Smith, Vogrszkoga országa penezni poszlov ameri-kanszki diktátor v-Budapest prisó, zse prídejo drügi glászí, ka je keoj préjao k-esízstává-nya velkomi deli ino sze tak vídi, ka ne pozna spájssa, nede ga mogouese z-bankettami, pa nancs z-tém nej razorosztí, ka bi nyemi dáli králeszke pala-ese vü ednom táli prebivalísese i kancelajo. Na tiszte mláde goszpoúde, stero je kurzus vü rázloesne minisztersztva, dr-zszélszke kancelaje namesztio, je notri naszleüvála kata-z-trófa: Mr. Smith ji za pár ké-dnov odposle z-szlüzisbe, ár je vözglászó, ka té neszrécse, prevees poménsani ország ne-mre völadati tiszti neszmerno vnozsinó cesztníkov, steri po rázloesni kancelajaj za velke peneze dén krádnejo szamo zá-to, ka naj gori drzsíjo kurzus.

Zsena je bíla obszodjena meszto mozsá

Nej je vszákdenésnye pri-petjé, ka zseno oszoudíjo na tou, ka za mozsom more burd placüvati.

Vü Chicagi pred ednov szodníjov je csüden szoud bio preminouese dní. Tozsbé csüdnoszt je tou, ka razpítanya právdo zacsínajouesó zseno je obszoudíla bírovíja na tou, ka mozsej more obdrzsávanya ná-jem placüvati. Suma je bár nej trno velka, szamo 15 dollá-rov na keden, ali mí moski sze ne veszelímo tomi, csi doszta plácsa ali malo, nego tou szmo radi, ka naj mozsévje ednook tüdi dobíjo právico pred zse-nouv vü Zdrüzseni Drzsélaj, gde szí nisterne zsenzszke tak míszlíjo, ka z-mozsom lehko esíníjo, ka sze nyim vídí, ali eto pout sze je vöpokázalo, ka je záto nej vszígdar tak. Mrs. Emma Tillitson je vü szvojoj tozsbí tou dála naprej,

ka sze je nyéni mouzs prevees hüdo znásao zsnývov zse vees lejt. Tresztí lejt szta zsvíela zse vküper, ali szamo vü zádní lejtaj sze je zaoblácsílo na nyi-govoga hízsno-ga blájzsensztva zrúki.

Bírovú je z-tém podpérajó obdrzsávanya nájema obszodje-nyé, ka zsenzka má privátno imánye, ali mouzs pa nema ino je na szvoja víszíka lejta gle-doucs neszpodoben na tou, ka bi szvoje zsvílejnje mogo za-gvíisati z-lasztlívím príszlüzis-kom, ár je plantavi, nevolnyák.

Bírovíje nájstarejse kotri-ge nancs ne poumlíjo na táksé pripetjé, vü sterom bi zsenzko oszoudíli na obdrzsávanya náje-ma placüvanye.

Tillitson je tüdi nej tajio, ka sze je nej nájbougse znásao z-zsenouv, ali zájenno zsenzka je nej mogla tajiti tou, ka je mouzs nej szpodoben na delo, ár je na razprávlanye pred bí-rovíjo tüdi po kankaj prisó. Tá nevala je pa nej nouva, ár je od edne neszrécse zse 1921-ga vü táksoj sztávi.

Tou je tak bílou, ka zdaj, gda je mouzs nevolnyák grá-tao, zsená ga je vees nej scsela, rada bi sze odszlobodíla od nyega ino drügoga mozsá po-íszkala. Vej tou tüdi lehko vesíní, szamo ka sze je toga gvüšno nej racsunála, ka bi escse placüvati tüdi mogla za nyim.

CHICAGO, ILL.

Naznánye dam vszém szloven-szki zsenzszkam, ka bi jazs trno rada bíla, csi bi szlovensz-ke zsenzszke mené gorípoíszka-le, za stero bi níti ednoj nej zsao bílou. Jasz delam zsen-szke midere, kakti: Corsette, stero naprávim nájbougse za zsenzszke, pa nájbole za táksé zsenzszke stero krízsecz ali hr-bet bolí. Nej je potrejbno kmeni prídti, nego telefonej-rajte i jazs prídem kvasemi doumi, gde vam lehko mero vzemem kak velkoga de vam trbelo. Zovite gori vgojdnó pred 9 vörov ali pa veesér po 6 vöri na eto numero: Lavndá-le 9638 Mrs. A. H. Beauchamp 4148 W. 22nd Street Chicago, Ill. Za delo garantéram.

SZTABLANO POSZOJLO GRÜNTALASZNOST
prvo ali drügo vü vszáksém vrejmeni dámo Mí kúpímo ali odámo Grüntalásznoszt

FEKETE & SON

2319-21 West Chicago Avenue, pouleg Western Avenue
Chicago, Ill. Telephone Seley 6050

Vü preminoucsi 20 lejtaj szmo nase dugóvávne pri Kúpívaní Sztablanoga poszojlo, Grüntalásznosztí, vü zvvüncsejnje országe peneze i sífkárte posilanye znájvéksov zádovolsesinov szpuníli vszákomí.

Vszákomi onomi, steri scsé szvojo rodbino z-Prekmurja, z-Bánáta, z-Bácske, z-Szlavonice ali z-Vogrszkoga eszi szpravíti mí sztrávímo vsze potrejbne písma za tou potrejbésino brezi vsze sztrákov.

PENEZPOSILANYE Gvüsenosztí-Kiste
Mí dolláre posílamó vü Prek-murje, Bánát, Bácska, Szla-venio i na Vogrszko. Mí z-árende dávamo Ogúisa-nosztí kisto za \$3.00 i víso na leto

Zalejao sze je vu kanali

Dominik Durish, 43 lejta sztar cement fabrieski delavee, ki je prebivao 256 Lehigh avenue v-Palmerton, Pa. je notri vu Lehigh kanal szkocso preminouco szoboto v-Palmertonu ino sze je zalejao.

Durish je zse par kédnov betezen bio i gda sze je na-delo glászo preminoucsi pétek, te szo nyemi tak pravli, naj od vrásitela prinesze szvedo-esansztvo: Ali gda je pa nazaj priso k-vrásiteli, vrásitel je pa nyemi tou pravo, ka je on nej za delo, ar je betezen i za toga volo de doszta bougse esi on vkraj osztáne od dela.

Té cslovek je nej poszlih-sao na opominanye ino je v-pétek vecser na nous sou delat. Liki on je domou nej priso, ali nisterni szo ga vidli pouleg Centrál stácie v-Palmertonu.

Tam jeszte eden mouszt, steri pela prejk po Chestnut Ridge zselezne pouti pouleg stácie i kak je eden train prejk sou po tom mouszti, Durish je bejzao gori po sztubaj ino sze je pred lokomotiv vrgao, ali lokomotiv ga je vkraj od szébe szüno ino je szamo malo z-kuoeni bio po glávi.

Durish je potem záeso bejzati prejk po mosztej prouti kanali i káksi sztjou járdov vkraj od mosztá je notri szkocso vu kanál. Tou szo vidli na postiji delajoucsi delavci ino szo za nyim bejzsali ali zse je keszno bilou, ar szo ga szamo mrtvoga vó potégnoli z-vodé.

HIZSE ZA VÖDATI

Prinasz sze hizse vödájó, na kéдне ali na meszece.

Fájv notri szprávlene hizse, elektrik i gáz poszvejt.

PRACZKO i NÉMETH
311 E. 3rd Street
Bethlehem, Pa.

BELL PHONE 1839-W

VÖR POPRÁVLANYE
SPECIALISZT

DAVID SPILBERG
VÖRAR i ZLATÁR

407 EAST THIRD ST.
BETHLEHEM, PA.

Zakaj je potrejbno pörgar bidti

Deszét najvéksi Amerikan-szki várasov má vecs kak 15 million prebiválcov. Z-toga racsuna ji jeszte pouleg stiri millione túhinszkiországov prebiválcov, steri zse lehko vouta-jo. Ali csisztoga racsuna od toga nega, ka kelko je z-tej grátalo amerikanszki pörgar-rov. Ali ka ji jeszte prevnogo, tou je sztálno, steri szo esese nej pörgarje etoga országa. Vszáka persouna stera pod etoga velkoga országa zásztavov zsvé, naj na tom bode, ka naj má oblászt k-ravnanzsvi etoga országa. Jedina pout k-tomi, ka naj má oblászt k-ravnanzsvi je pa szamo tou, esi posztáne pörgar etomi országi.

Liki tou je túdi nej zadoszta, esi szamo pörgar gráta, nego esi je pörgar grátao, te more nücati tisztó pörgaszko oblászt, stera je nyemi dána. Nücamo jo pa szamo lehko tak, esi na vszákam odebéranyi voutamo i gda voutamo, te moremo znati, na koga i zakój voutamo.

Záto je pa dobro, esi sze notri privandrajoucsi národ pörganizejra, ar k-oblászti szamo tak lehko príde, esi má pörgarszki papér. Nájvme zdaj na jeszén bode velko odebéranye i pri tom odebéranyi naj vszáki pörgar szvoj tao vó vzeme, naj sze niti eden ne drzsi vkraj od voutanya, nego kak nájprve naj szvojo duzsoszt szpuní, ar je tou vszáko-ga pörgara oblászt.

V-KOROUNAJ

ali

V-DOLLÁRAJ

nájhitrej i nájbole rédnó, brezi szaksega dojpótégne-nya plácsamo vó pomezposí-lanye tam prejk.

Za vlozse 4 percentov inte-resa plácsamo.

Sifkárte odávamo na szakse linije.

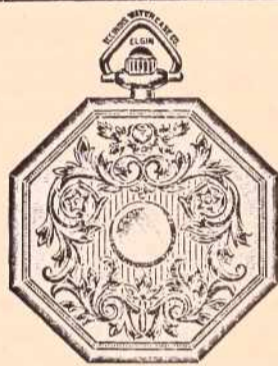
KISS EMIL

BANKOSZKAHIZSA

133 Second Ave. New York

Jedini zasztópnik Vogrszke Trzstvene Banke vu Pesti.

Jedini zasztópnik Vog. Kr All. Zseleznice Kárte-Kancelája.

SZLOVENCI!

Primeni dobite vszigidár rokou vöre, prsztanke vüha-nice i vsze drügo zláto i szrebro poszoudo.

M. FINKELSTEIN

dobro BLÁGO, kakti na 319 1/2 E. 3rd Street Bethlehem, Pa.

JESZTEJO

táksi politikuske, esesznicke trzsei, steri ne glédajo z-pri-jaznívimi ocámi nász privan-drajouese, — tou mí dobro známo. Tákse lüdi mí túdi ne vídimo radi okouli nász. Ali jestejo túdi táksi, steri p-stü-jeje, lübijó privandrajouese lidsztvo, — tou szo nasi pri-játelje. Táksi szo tisztí trzsei, storosje, steri nász podpérajó, gda vu túhinski novinaj glászi-jo, záto nam je duzsoszt tisz-te túdi podpérati. Prvle, kak te sli küpüvat, poglednite, gla-süvanye vu nasi novinaj!

PAZKA!

PAZKA!

Vszi tisztí, steri prehladenost, reuma, plácsnebolez-ni ledevgyé, roké, nogébolezni, kasla, obiszt; zsa-lodnom betegi ali vu kakem drügom betegi trpíjo, naj sze zvüpasnosztjov obrnéjo k-meni

Diana Vrácsne Toplice

JOSEPH HORVÁTH

809 E. 4th Street Bethlehem, Pa. (So. Side).
Telephone: 2174

Za Krátke Vrejmen

odprémo naso baoto, stera je Februára 13-ga doli pogorejla, ali zdaj je znouvics prejk pride-lana i doszta je prílicnejsa kak je pa prvle bila.

Za pár dni sze zacsnemo vu trzstvo vu toj nouvoj baoti, ali sztálno zdaj escse nevejmo, ka gda sze zacsnemo.

Vszáki naj pázi na oukna, gda de tam mimo sou i te de zse vido, gda odprémo, sou i te de zse vido gda odprémo, ar vöszpiszono bode na dveraj ino ouknaj.

The Cut Rate Store

ERNEST HIRSH, Mgr.

411 E. 3rd Street Bethlehem, Pa.

Kmicsno proroküvanye

Od brezi dela bodouesi delavcov nemamo popolnoga i rédnoga vöpokázanya, ali z-tisztoga glásenya, stero od cajtá do cajtá edna ali drüga drzséla naznani od indusztríz-koga sztálisa, szamo edno mí-szel lehko kebzüje, tou, ka sze brezi delavnoszt od meszece do meszece povéksáva. Bajcarov vecs, kak 30 percentov je brezi dela na nisteri bajcarszki plé-zaj. Vu tkálszkoj indusztriji delavci szamo na dvá-trí dni delajo vo kédni. Vu ocelni fabrikaj szo vu ednom leti na 65 percentov redukálivali dela-nye. Vu gvantnoj indusztriji je delavcov 20 percentov je brezi dela. Vu zselezniškoj indusztri-ji na vnozino odpüszttjó de-lavee, jedfno szamo Pennsylvá-nia korporácia je 20,000 delav-cov odpüszttjó vu zádní pári meszece. Zdrüzseni Drzsel fabrieski delavcov eden péti tao new-yorksze ino illinoiske fabrike zaposzlávajo. Po gláse-nyi dela poszlov szekretárszti vu Illinoisi 40,000, vu New York vársi pa 55,000 menyé delavcov zaposzlávajo fabrike, kak pred devetimi meszei.

Csi sze je vu táksém primej-ri pozdigno brezi dela bodouesi delavcov racsun vu drügi drz-sélaj túdi, od steri nemamo pridátkov i na stero szi lehko racsunamo, ka je indri túdi táksa primernoszt, tak szamo vu fabrieskoj indusztriji sze pozdigno z-poumillionom brezi dela bodouesi delavcov racsun vu zádní deveti meszece. Illi-nois drzséle dela poszlov szek-retárszto naznani: "Vu ápri-lisi meszei sze je na lagovejse obrno indusztrízski sztális. Toga sztálisa na lagovejse obrácsanye velko znamenitoszt má. Pouvanye sze je návadno márciusa zacszno eszszviti, vu áprilisi i májusi sze pozdi-gáva ino vu lejnti meszece sze ponizsáva. Letosz meszto toga, ka bi sze vu szprotlejsny meszece povéksávalo pouvanye, nadalno pomenkanye sze je pri-kázalo, z-steroga de tou naszle-düvalo, ka etoga leta do konca sze polozsáj od lagvoga esese na bole lagvo obrné vszáki meszece." Ino zdaj príde Babson agentsztvo, stero z-statisztes-nim vöpokázanyom, násztaja analizámi preszvejtí kapita-liske korporácie ino na peru-ti püszttí szledéco kmicsno pro-roküvanye: "Tecsász ka sze eto leto szkonesá, tisztí dela-vcov vnozine, steri zdaj visz-ke nájemé dobíjo ino szo esese

tak túdi nezadovolni, brezi de-la posztánejo."

Nika je nej véksega trousta-nya prísesztnoszt, esi farme-re zglédnemo. Prezidentszke proklamácie, szenátorov ok-rouzsno potüvanye, pred právdadávee polozsene propo-zície sze nej pomágale nad nyimi. Farmerov penezje, ster- sze szi meé bojsztkim prosperitásom prisparali, szo nyim zse szfalíli, porga nyim je po menkala, farme szo páli z-du-gámi ozsmécsane ino na pod-péranye nindri níkséga vövide-nya. Ne zmenkáva, nego povéksáva sze z-farm pobegüva-joucsi farmerov racsun, kí vu indusztrízski centrálaj isese-jo delo, zsvilejnya príliko, persze zaman.

Té püszten, cáglosztni nász-taj tak povejdano na szlejdi naszledüje tisztí teski krízis, steri je bojno naszledüvao. Te püszten, brezi vüpasnosztí sztá-lis kapitaliskoga pouvanya kí zisa nadaljávanje, prevednoszt kázse. I ka je tisztó, stero kapita-listi za potroustanye podelíti znájo? Edno kmicsno pro-roküvanye, ka sze sztáva esese na hüjse obrné.

K-zsvilejnyi valon jusa ob-esütnoszt, számno bívoszti ob-drzsánya nágib preláda na zburkanye delavszto, farmere prouti groznoj vezdásnyosztí i esese groznejsoj pridoucsnosztí stero kapitalizmus podelí. Prouti táksim sztávám je de-lavszviti szigurna duzsoszt sze organizéjratí, vszáko zsvíou-ese sztvoréjnyje jus má tisztó térgyati, ka sze ga dosztája. Tou pa dönok nede naveke tr-pelo, ka bi pár lüdi nezgovorno imánye ládali, dokécs millio-ni sztrádajo, glád trpíjo. Szvetsz-ke odszlobodívti dén sze lehko müdí, ali nazáj ga zadrzsati je zse vecs nej mogouese, tou sze szveklo vöposzvedocsi vu tom, ka pomali-pomali bukne reakcia po cejlom szvejtí, kak sze je nájzádníycs vu Angolsz-kom országu, vu Francuskom országu i vu drügi országaj prikázalo.

Cigar Makers Interna-tional Union Local 519 Bethlehem, Pa.

Bethlehem, Pa. 1924 máj. 26.

Postüvano reditelstvo!

Vu iméni nase organizácie vász proszimo, naj szledéese redí objávtite, za stero szpri-mlíte naprej naso prijaznívo zahválnoszt.

Ocsiveszna zahválnoszt

Cigar Makers Internatio-nal Union Local 519 Bethle-hem, Pa. po etoj pouti povej zahválnoszt vszém onim orga-nizáciám, tiváristvam i drüst-vam, tak túdi privátnikom, kí szo vu preminoucesem strájki cigár-fabrieski delavcov pod-pérati, esi morálno ali materi-álno nas boj ino organizácie nasztavítev

Organizácie kotrige esütíjo tisztó velko bratovszko vle-esécsnoszt, stero szo od vszej prikázale delavszke organizáci-je, delavszke násztave ino drüstva kre vu boji sztojeési delavcov i záto z-zahválnim szrdcom povej eti zahválnoszt. Obecsamo, ka mo z-organizáci-joz szolidársztva obcsütnoszt gájili ino vrsenlí mo sze na tom, ka delavsztva dugoványe mo vszigidár szlüzsíli.

Priglaszno povejmo zahvá-loszt onim bethlehemszki-m drüstvam, stera szo z-materi-álnim i morálnim podpéran-nyom pomágali nase bojúvanye ino szo omogouesíli goríposzta-viti nase organizácie. Poszbe-nó zahválimo "M. B. Ö. Sz. 78. o." Delavszkomi Donmi i brat-ovszkimi organizáciám, De-lavszkoga Párta bethlehemsz-koj vogrszkoj szkeicji, Dal és

Naznánye!

Mí z-postenyom naznanimó Bethlehem i okroglíne prebiválcóm, ka szmo oud-prli meszto za MOON Motor Care odávanye pod 415 E. 4th St. Bethlehem, Pa. Mí bi vam radi pokázali kak tej nouvi MOON masíni idejo. Dajte nam znati ali pa pridte k-nam i mí vam szrdcá radi pokázsemo masínov prílicnoszt

Edward J. McGovern

Moon Motor Cars

BELL PHONE 342 BETHLEHEM, PA.

VELKO VÖODÁVANYE

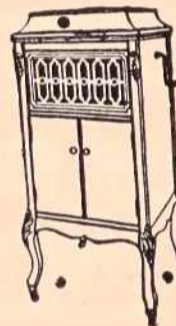
Gramofonje

od \$55 i vise

Upright Piáne

(vsze vu dobri posztávaj)

od \$75 i vise

Lehki terminusje, brezi interesa, ali kaj zouszednoga plácsila. Sztolec sze kcoj dá ksenki.

GOODENOUGH PIANO CO.

534 MAIN STREET BETHLEHEM, PA.

Telephone 812

Önképző Köri, Delavszkoj Zmenyaliskoj Gárdi, nadale Szlovenszkoja Halla i drüstva voditelstvi ino American Windish Pub. Co. Inc., stero násztave szo vu kriticsnom caji sztoupile k-nam vu boji. Osztánemo z-bratovszkov lübéznosztjov vu iméni vszej kotrig Cigar Makers Intern. Union Local 519 Bethlehem, Pa. Pethö Mariska, predszednik. Elizabeth Kila, szekritár. (Pecsát) Bethlehem, Pa. 1924, május 26. Tisztelt szerkesztöség!

Szervezetünk nevében a következő sorok közlésére kérjük önöket, amiért fogadják előre szives köszönetünket.

Köszönetnyilvánítás.

A Cigar Makers Internatio-nal Union Local 519 Bethle-hem, Pa. ez uton mond köszö-netet mindama szervezeteknek, testületeknek és egyleteknek valamint magánosoknak, akik az elmúlt szivarkészítö strájk alatt akár erkölcsileg, akár anyagilag támogatták a harcot és a szervezet megszületé-sét.

A szervezet tagsága érzi azt a nagy testvéri vonzalmat, a-melyet mindenfelöl tanusítot-tak a munkásszervezetek, mun-kásintézmények és egyesületek a harcban állt szivarkészítök iránt és ezért hálával eltelve mond itt köszönetet. Igerjük, hogy a szervezettel a szolidaritás érzését fogjuk ápolni és arra törekszünk, hogy a mun-kásság igaz ügyét szolgáljuk mindenkor.

Hangsúlyozattan mondunk

köszönetet ama bethlehemi tes-tületeknek, amelyek anyagi és erköcsi segítséggel segítették küzdelmünket és lehetővé tet-ték népes szervezetünk oly gyors felépítését. Különösen a Munkás Betegsegélyző és Önk. Szervezet 78. osztályának, a Munkás Otthonnak, és Társ-szervezeteinek, a Munkáspárt bethlehemi magyar osztályá-nak, a bethlehemi Dal és Önk. Körnek és a Munkás Müked-velő Gárdának, valamint a Vend Hall és egyletek vezetö-ségének és az American Win-dish Pub. Co. Inc.-nak, amely intézmények válságos időben álltak mellénk a harcban.

Vagyunk testvéri szeretet-tel az ösztagság nevében A Cigar Makers Internatio-nal Union Local 519 Bethle-hem, Pa.

Pethö Mariska, elnök.
Elizabeth Kila, titkár.
(P.H.)

Az Ifjuságikör Piknikje

Ugy erkölcsileg, mint anya-gilag fényesen sikerült az a piknik, melyet az Ifjuságikör tagjai május 25-én tartottak.

Összes bevétel volt. \$226.17
Összes kiadás volt. \$159.73
Maradvány \$66.44

Az egyháznak a Mrs. Tal-lás által kisorsolt szipka jö-vedelmezett \$12.00
A szerencse kerék jövedel-mezett \$12.00

VELKO

dobroto vesínite, drági szlo-venci, esi sze v-storaj szpome-néte, ka szte vu nasi novinaj csetli glasüvanye,

Bethlehemszki Banki

stere porácsamo nasim szlovencom, kak nájpostenejsa i zavüpana mejszta za sparanye i povnozsávanye nájvék-sega kincsa : PENEZ.

13990**ZADOVOLNI VLOZNIKOV MÁMO.**

Sztoga racsuna na vszáki stiri prebi válcov eden vlozsnik szpádne i tou trno szveklo poszvedocsi, ka vöobszlúzsávanye, prijaznívoszt i nasi vlozsnikov zagvüsanye je trno pripoznano.

PREBIVÁLCOV DOSZTOJNOSZT
nas bank vszígjár vu vödítelszkom
pozványi szpeláva

Po vlozsbaj trétji percent interesa plácsamo

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House 3-ji i Adams Sts. küeko

Ete bank je vrejden i rad vzeme vase vlozsb

Notrivlozsbeni penez suma je vecs kak
sészt million dollárov.

E. P. WILBUR TRUST CO.

FOURTH STREET and BROADWAY

Vejka od Glávnoaga Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájvéksi Bank vu Bethlehami

3% interesa plácsa na sparavnoszt polozseni
penezaj

Gucsímo tüdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa ali pa Mr. Gasda.)

Ne odlásajte

csi scéte za szvojo rodbino ali prijátele pravice i sifkárte poszlati, naj vu nouvoj kvoti vöprídejo, ár po toj kvoti doszta menye lödi písztijo v-Ameriko.

Príde vu nas Bank i mí vam dámo vsze preszvetlos-csenyé stero vam je potrejbno k-tomi deli. Sifkárte odávamo na vsze linije i pravico vam tüdi szprávimó.

NA INTERES POLOZSENI PENEZ PLÁCSAMO
3% INTERESA.

MI MÁMO PENEZE NOTRIPOLZSENE

od

PENNSYLVANIA DRZSÉL VLADE
NORTHAMPTON VÁRMEGYÖV VLADE
CITY OF BETH. — VARASKE VLADE
CITY OF BETH. — SOLSZKE VLADE

Gosztonyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

TOLDI

VERSUSKO PRIPOVEDÁVANYE

Tvoja drága mama szo ti ga poszlali, szamí szo ga szpekli, i szamí zgrózsali, i zapovedali szo mi neszmileno, naj ti ga szamomí prékdam nenancsnyeno."

Z-tém nyemi ga tá dá, i nozs zs-nyim prevedno, i sztrancsêrao bi ga on bogme poredno, ali nê ! kaj bi sze krüh dao trancsêrati, nê ! nozs sze je mogao, csi gli mocsen, sztrêti.

Csüdiva sze sztarec: "ejnye ! ka je kamen, tak ga je poszúso v-turbi veter hladen ?" gléda nozs: kama sze gliha nyega falat, da bi sze vküpzgrabo, kak bi bio zdaj on rad !

Ali Miklos je nê cekno v-etó moki, kaj bi od gláda mr'o, gda krüh má vu rôki. na dvöje ga vlomi brezi premislejnya, i falat zseléza szpádna na tla zs-nyega.

Gori ga popádne Bence z-tél; ali vis, nê je tó zselézo, li zselézen pikszis, zlehka ga je ödpro, zápora je nê meo, notri je pogledno i léknóti sze steo:

Zláti szo bíli v-nyem — nê szamo dvá, trijé, nego od sterimao on na tótm szvéti jé, (pa je szvojga krüha véksi tál zse pojo) teliko zlátov je nigdár vecs nê brojo.

Ka pa Miklos sze je lahko nêradüvao nad telkim kincsom ? — sto bi ga z-tém pszúvao ? tak sze je radüvao, da je od radoszti szkákao, útrásnyi dén drzsvavi v-pámeti :

Kak szí má on roszjé, lépi gvant küpiti ! cseszkomi Mikoli kakda glavó vzéti ! kak de tó ! kak ovo ? — ali kelko kakov i lépi dugovány je vido med szenyov !

Gda szta sze zadoszta obá radüvala, csetet zláte szta szí na e'n grob doliszela, Toldi je z-pikszisa nyé poednom vödao, Bence nyemi je pa prgíscse tá drzsaó.

I etak je govorio : "no tí, sztára dlan, tó szí nê vecs vzéla; neszrbís me zaman ; ali zakaj gucsím : racsun szfaliti zná, — nê bogme, on rávno sztó falátov vödá."

"Szlúsaj zse mojo rêcs, vrli szluga Bencet ! ná ! szráni tá eti devédeszét devét, ednoga z-sztó, pa jasz pri szebi zadrzsim, toga zapíjva, da dobro volo dobím."

Na tó veren szluga ete nebi sztano, da na szedli kulacs nebi vöposehno, zvöna je od roszé on moker bio toti, znótra bi sze vnyega daló vöszkreszati.

Nê nyima je dalecs idti szilno bíló, nablúzi szta naisla edno zbozsno kreszmó : szmétlava, cotaszta tá pizdara sztára, bi sze na Hortobágy sikala, kak csárda.

Edna zsdéna csiga je zévala pred nyöv, i k-toj je privézao Bence konya z-vüzdov ; Toldi je pa medtém vu kmici notrisó, i v-nyé nisziki tram szí je vdaro glavó

ZA ODAJO

Kí scsé pohistvo küpiti za trno fál penezé naj edno dobro príliko zdaj gori ponüca. Jeszte v-prejdnýo hizso pohistvo, Parlor szto, sztouci, dívány i Victrola. Tüdi eden szam leszeni hram na Heller-town Cross Roadi, má sészt hízs i meszto je 60x140

Zvedávajte vu reditelsztvi
512 E. 4th Street

**Po telegráfí posílajo
fotográfíje**

Csüidno sze csüije, ali isztina je. Vu Ameriki sze dnezsz dén zse doszta kejpov posíla po drodi, stero telko znamenüje, ka poetomtoga kejpe rávno teda dobímó, gda nouve glászi, z steri kejpov vesaszí lahko vídi, kak sze je delo zgoudilo i nej ka bi szamo esteli tiszte glászi. Tou je vecs, kak pa kakoli szo nam doeti mao proroküivali. Tákse kejpe szo poszlali z-Clevelanda v-New York

Weyenberg za delo Cipeli

Z-MÉKIMI POPLATAMI

Imentüje sze szírouva kouzsa — Ali prílicsni szo. Nas cil je tou, naj vasim nogám dámo zadvolsesino i naj vam penezé prisparamo.

WEYENBERG CIPELJE SZO Z-DOBROGA LEDRA NAPRÁVLENI

Tou je, zakaj mí vam té cipele porácsamo. Niksi leder sze ne prigljíja k-tém cipelom. More bidti, ka je cejna kaj visisa, kak drügi cipelov, ali za nogé szo bougsi i duzse drzsjí, tak szo pa te po dugsem nosenyi tej dönok falejsi kak kaksikoli drügi.

**WEYENBERG BOY SCOUT CIPELI
ZA TRNO NISZIKO CEJNO**

MÉRA : od 10 do 13½ \$2.25; 11½ i 2 \$2.50; 2½ do 5¼ \$2.75.

**DEGNAN'S THIRD & TAYLOR STS.
BETHLEHEM, PA.**

novinam, stere kejpe szo novine rávno tak hitro doubile, kak pa telegráf i tiszti kejpi szo glí vu tisztom dnévi i na tisztom meszti bíli vu novnaj, kak pa tiszti glászi, stere szo od tej kejpov píszali zgodovino.

Nej je znati, ka ka nam prineszé prísesztnoszt, ali telko szmo lahko gvüsni, ka vszáki dén lahko csákamo, gda tákse novine prídejo pred nász, od od steri sze je nancs nikomi nej szenyalo, nej pa ka bi szí tiszto za isztino racsunali gda szvejta.

Prouti plücsa z-vuzgányi szo vrásztvo najsli

Dr. Lloyd B. Felton je tákse vrásztvo gori najso, stero trno ponízsa szmrtno pripetjé vu plücsa z-vuzgányi. Feltona vrásztvo je bilou vöprobano vu Harward medical souli od steroga vrásztva je tou gláseno, ka je trno dober nászhaj prineszlo.

Felton je mládi eslovek z-Ohio drzsele ino je szamo 32 lejt sztar, komi trno velko prísesztnoszt proroküjejo vszi oni profeszörje, steri szo nazoucsi bíli pri tom vöprobányi.

Prevnogo právde mámo

Vecs kak 4000 nouvi právdéo sze je potrdilo do eti mao vu etom leti vu deszeti drzselaj. Mí trno doszta právdéo mámo, trno doszta fiskálisov. Národ szí nancs zse nemre szta novitno osztaniti pred niksov právdov nej, ár je tak vesaszí kak sze edna právda ozorí, príde za nyouv edna drüga, nouva, szploj nepoznána.

Kelko szkriuosztí jeszte, stere szo szkrite pod nouve z-ravnanye i stere sze szamo teda pokázsejo naprej, gda je zse prekeszno. Jeli bi nej bougsse bilou, csi bi zadóvolni bíli z-malo menye nouvimi právdami i z-ravnansztvami ? Potrebjno bi bilou malo bole racsunati z-racsunszkimi masíni i té bozsne právde vöozseniti vu tákse mejszta, gde bi nyim lahko haszek vzéli, kak pa vu etom országi. Národ sze vszígjár lezsez ravna po táksi mejsz

taj, gde je malo právdéo, ali tiszte te naj dobre bodejo. Tákse právde, stere nedo mele telko szkriuosztí pouti, kak nam prílicsne recsi právjí, ka bi sztou pszouv nej zgrabilo ednoga závca.

SZLOVENEK neszmi brezi szlovenszki novin bidti. Plácsajte naprej na nase novine!

Zavüpanicke

"Amerikanszki Szlovencov Glász" Reditelsztvo, szpostenyom naznánye dá estejocsím, ka, ki szí té szlovenszke novine scsé zapovedati, naj szí je szamo pri nasi "Zavüpanikaj" zapovej i naprej plácsa. Ali ki bi je Zavüpanikom nej mogocsi bio plácsati, on naj nám notri posle vu Reditelsztvo.

Opominamo nase szlovenoc, naj vszígjár priszijo odpiszek (nyugtó) od onoga steromi za té szlovenszke novine plácsate i poglednite csi na tisztom odpiszki steroga dobite bode tej novin imé: "Amerikanszki Szlovencov Glász". Csi bi pa na tom odpiszki toga iména nej bilo, tak te odnász novin tüdi nemrete csakati, ár mi tákse vu znánye nevzémemo, stero mí niti naznánye nedobimo. Mí szamo onim poslemo novine i nyim nyigovo plácsano sumio vu réd zememo, ki do meli tákse odpiszke pokázati, steri szo od Amerikanszki Szlovencov Glász novin szhájjajocsi.

Amerikanszki Szlovencov Glász novin Zavüpanicke iména:

Bethlehem, Pa.
Bölecz András

Pittsburgh, Pa.
Markos István
Simon István
940 Vista St.

Newark, N. J.
Erbert István
15 Wall St.

Steelton, Pa.
Kamplin József
583 4th Street

Allentown, Pa.
Péter Farkas
514 N. Jordan St.

New Brunswick, N. J.
Louis Koszár
199 Hamilton St.

Palmerton, Pa.
Doncsesz Jozsef

Elizabeth, N. J.
Gombotz Ferencz

Bridgeport, Conn.
Tkálec István
92 Pine Street

Akron, Ohio.
Jos. Kalamár

Chicago, Ill.
Mike Novák
1913 W. 13th Street

AMERICAN WINDISH PUBLISHING CO. INC.

Z-nouvimi masinami moderno notriupelana Stamparija. — Oprávla szakseféle stamparszko i knjigovézarszko delo vu nájkracsímsem vrejmeni, vu nájlepsem vöposztávlenyi za náj:: bole rédno cejno. ::

"Amerikanszki Szlovencov Glász" stamparija**Tákse
KOULICA
ZA DECO
ksenki dámo**

vszákomi nouvimi naprej plácsnikí, kí na cejlo leto naprej plácsa na AMERIKANSZKI SZLOVENCŮV GLÁSZ

Cejna \$2.00

VOGRSZKA PIÁNE i POPEJVKE SOULA

Bethlehemszkim szlovencom z-postenyom naznánye dam, ka v-Bethlesemi v-blúznój prísesztzností

PIÁNE I POPEJVKE SOULO

zacsnem. Vu akadémszkom methodusi vesim i vszáki 6-ti meszec z-obdrzsánim koncertom poszvedoesíjo moji solárje od nyígovoga naprejdejnya,

Glászíte sze na mojem prebiválsesi:

710 E. 4th Street, Bethlehem, Pa.

LAMPRECHT MICI

Orszacske Vogrszke Král. Igroteakadémije egzámjena diplomejrana piáne i popejvke tanárkinya.

NAZNÁNYE

Bethlehemszkim szlovencom szpostenyom naznánye dam, ka szam

ZOBÁRNO KANCELALJO

oudpro, gde szlovencom vszígár na szlúszbo sztojím.

Od nájpřednejsega vóobslúszávanya i nájjfinejsega dela sze naprej zagvúsam szlovenszke podpérajoucse.

Dr. LOUIS C. ZIEGLER

307 East Fourth Street Bethlehem, Pa.

OBVARVAJTE DECINSZKI POGLED

z-sterov prílikov szle di doszta nevol lehko rejsite dejte. Pojeb ali deklíeska zdobri zglíjanimi ocsálami vu právom vrejmeni sze lezsej vesí, lezsej spila, jej i szpí bougino je zdravejse dejte.

Mi szlamí bríszimo glazsojne

THOMAS P. CULHANE O. D.

OPTIKAR

107 West Fourth Street Bethlehem, Pa. (So. Side)

NAJDITE SZ ZVASIMI SZPOZNANCI

VU

NEW MERCHANTS HOTELI

BETHLEHEM, PA.

(4th & New Streets, South Side.)

Nájboukse vóobslúszávanya. — Primejrna cejna

W. E. HOCH, Lásztńk.

ZA PRANYÉ MASINJE

Künszkaposzouda, vszefelé zácsinba, okajeno meszou

i vsze

KA JE PRI HRÁMI POTREJBNO

sze primeni trno fál dobí küpiti.

Za prati masinje i poszouda sze ZDAJ za speciálno cejno odájo.

Joseph Zrinszki

409 East 4th Street

Bethlehem, Pa.

Vu potrejbnom vrejmeni eden ton vogelja million dnévov i noucsi odvřné — Nase vogelje je za obrambo prouti mrazi.

Ví esese pomlite kaksá nevola je bíla za vogelje lajnszko zimou, — jeli de kaj bougse vu etom leti ton ni eden nevej. Zakaj bi szí vzéli nepotrebno pripetjé? Edno pár tonov NASEGA VOGELJA vu vasoj zemenici vász obráni od mraza i od nevarnoszti vu zímí, ino vam hram priátelszko napráví. Eden ton od NASEGA VOGELJA je vecs vřejdno kak pa millon fúntov vřasztva.

BETHLEHEM COAL CO.

Third & Monroe Street — Phone 882

United States Army Balloon je doli széo pouleg várása

188 májlov szo zse napravíli gda szo mogli doli szesztí

U. S. Army Balloon S 8 je v-tork gojđno 5. 20 minútaj vkraj sou z-Bolling Field-a Washington D. C. steroga szta hadnagy Ira S. Fravel i kapitány Dudley Howard ravnala, ali kak szta prisla do Freemansburga te szta mogla doli szejszti na zemlou, ár je nyim gáz vó sou i nej szta sesela na szébe vzéti ono odgovornoszt, ka bi sze káksá neszreca zgođíla. Szreca je tídi tou bíla, ka je pouleg Freemansburga vu steel cityji velko meszto, gde szta na lehki na zemlou prisla z-tém balloonom.

Gda je ballon prisó vise Freemansburga tam sze je malo vřtíjo i potisztom je deca vídla, ka szo vouzse doli púsztili zsnýega i edno deszét pojbov je tou vouzse prijalo ino szo ga szrečno doli na zemlou potégnoí, káksi sztou sztopájov vkraj od ednoga hrama. Blúzi sztou moskov zsenzsek i mlájov je vkúper príbejszalo z-Steel Cityja i z-Freemansburga, steri szo vszi szpitáváli officére edno i drúgo i nájmre vszepovszéd nazoucsi bodouca deca je z-neszmernim prevnougim pítanyom oszípala teva dvá officéra.

Eden velki truck je bio szproseni od H. S. Gross Coal Companyje, z-sterim szo te vkúper szpakivani balloon odpelali na Express office Bethlehem, odkéc ga nazáj poslejo vu Bolling Field, pouleg Washington, D. C.

Gompersova nigdasnya cigár-fabrika je buknola

Vu Muskegon-i, Mich., je edna cigár-fabrika, vu steróje je nigda Samuel Gompers, American Federation of Labor-a prezident delao duge lejtá kak prouszen delavec i nej je bíla nyegova tá fabrika, kak sze z-odzgoraj bodouese gláve lehko razni, je preminoucsi keden zaprla dveri. Manager je vózglászo, ka je za pět centov cigáre zse vecs nej vřejdno delati, ár ji nisese ne küpíje, nisese ji ne kadí ino vu tákso formo sze ne plácsa fabríko vu delanyi drzsati.

ino lehko vóřjete, ka je esízta.

Zsenzka sze je na mozsá naszloníla, z-joukanyom je sepetala sztáromi, ka sze je znouva okrsztila, ino zdaj zná, ka je postenoszt prví rang, nájpřécbnejsa titula, — isztínszka blájzenoszt.

Egerszegi je precto píszmo, steroga vozéo je trno nerazmeti; ali lehko sze razvécse, — tesztouva proszi, ka naj sze za pou vóre na pout vzeme vu váras, ár je potrejbosina na nyega vu bránenyi szíromák Aladára.

— Ka je doszégno toga neblájzenoga?

— Kéřgessy ga sesé oszramotíti.

— Ví szte eden árkus papéra opomínáli prvle.

— Domá je, — ino nícali mo ga.

NOTRIPOKAZANYE.

Greski filozofus je nemřtelen osztao, ár je tou pravo: "Nájzsmetnej je esloveki szám szebé szpoznati". — Tou povejsz je trí jezero lejt nepovdárjajouc povřglo; ár ednoga lúdsztva vřsz nej zadoszta, ka naj sze eslovek szám szebé vó navesí. Jezero lejt hodis, drági vogrszki národ na ednom meszti, — vadlíj, jeli szí glédao vu szébe, ka naj szvoje szlaboszti ali szvoje moucsi szpoznas?

Hegyfalussy je prouti törmi tirao szvojega jahaneca, prejk trávníkov, prejšlogov sze je pasco vu szvoji ocsákov gnejzdo, ka naj sze pred familíszkimi kejpami pokázse notri szvojemi ocsi, — nigda cártavnoga goszpódícsa z-preminoucsote vószlecsenoga nouvoga esloveka, z-tejla, z-dúse okrsztseni i potřđeni, vu gotovom penezí ino vu vększlini, ka naj sze nisese nevkanı.

Zacsnoi szo delati

Wilkes-Barre, Pa. — Pred dvema kédnoma sze je zacsno strájki pri Lehigh Valley Coal Companyji, gda je deszét jezér delavcov vu strájki sztoupilo za toga volo, ár szo nyim plácsó vřřgnoli. Tej delavei szo zdaj preminoucsi pondélek nazáj zacsnoi delati, ár szo dobíli zadovolsesino od delodávcov, líki 4000 delavcov je dale vu strájki osztao, steri delajo pri Hudson Coal Companyji, ár szo tej esese nej dobíli szpunyeno szvoje prosnýe.

Tej Hudson delavei szo tídi záto vó sli zdela zdaj preminoucsó szoboto, ár szo nyim plácsó doli vřezáli i tej szo tou szkoncsáli, ka do tečsász ne zacsnejo vu delo, dokéc ka ne dobíjo zadovolsesino.

Nouve gorinájđjenoszti nikaj neskoudíjo

Navékse vszáki fonográf fabrikant je bio vu velkom sztráhi, gda szo rádio notřivpelali vu oslovecsanzki núe, ár szo tak miszlíli, ka je zdaj nyígovomi trzství tídi konec. Tá bojznoszt je za pár meszecov száma od szébe goríhejnýala, ár je nyígova bojznoszt kríva bíla, nej sze je tak zgóudílo, ka bi nyim na kvár bio rádio, nego z-tém bole nyim je zdaj na haszek, ár zdaj zse rádio-fonográfé tídi delajo. Naprejidejnye nikaj nemre vóprepravíti. Nájesednejse delo je je naprejpomágati vsze nouve gorinájđjenoszti i nej prouti nyim sze posztávlati. Záto, ár tou vsze meszto má na szvejti. Pred lejtami sze je tak vídlo, ka automobili prevzemejo konyszko meszto. Ali vřejmen nam je poszvedoesílo, ka je nam na oboje potrejbno. Tak szmo rávno z-politikov. Konzer vative nam rávno tak trbej kak progreszive, progreszivi zsenéjo masin naj sze lehko pela naprej, konzervatívje szo pa záto potrejbni naj zapérajó masin vu nágloszti i nevarnoszti.

England de meo 600 lúřthajouvov

Westminster Gazette ton píse, ka gda de lúřtni miniszterium szvoj program gotovoga meo te de Velka Británia mejla 600 prví klász lúřthajouvov i rávno telko rezerviszto zvón oni lúdi, steri do vszígár szvo

jo szlúszbo delati na tej lúřthajouvaj.

Z-toga glásza sze tou dá víditi, ka je Velka Británia zse pá krédi na edno nouvo bojno, ár bi nacsí nej trosíla telko penez na lúřthajouve, esi bi sze nej pripravíla k-drúgoj bojní. Jeszte esese drúgo pripravílanýe, stereo vsze na bojno kázse, ali tiszto sze je esese nej vópozvedlo sztálno, ka, ka je tiszto za masínácije.

Nájszlejdjen notřiprevidec

"Englisko razprávlanye v-Londoni z-szovjetposzláncami, Herriotova ono vózglásenyé, ka nyégovo prvo miniszterszednisko csinejnye szovjetvládo pripoznanye bode, new-yorkszo razprávlanye (fabrikantov zavezálisese razprávlanye) od ruszoszke trzstvene mogoesnoszti, tezsílno szklene tou potrejbosinoszt, naj sze Ruszoszkíország znouvies notřivkapesi vu národno navkúpnoszt."

Tou Borah szenátor práví, kí zse dávno tou zselej naj sze szovjetvláda pripozna, ne právíjo i nepisejo tou liberáliski tekoucsni píszi, steri — drúgo nemrejo vesíniti — szo zse dávno notři szpoznali, ka ruszoszko lúdsztvo má oblásztkáso vládnóformo odebrati, kakso na szvoj tao za dobre vídi. Té recsí je Times píszao, szovjet vláde pripoznanye nájbosznejši protivník, tiszte novine stére szo prejk szeden lejt nej milúvale sztroske, nej trúđ, ka naj z-laszlívosztím potopom oblejéjo Ameríko, sztejm cílom, naj nazájdrzsíjo szovjet vládo od pripoznanya.

Times je z-ednim nakanyenim obracsájom gorinájcsao, ka Ruszoszki ország more notřivkapeseni bídti vu národno vkúpnoszt, tak ka je, nej cárszki, ali pa kapitalíski zaosztányeni Ruszoszki ország, nego Szovjet Ruszoszki ország.

Hughes drzsélszki szekřitár je szlejdnya kotřiga onoga sztébla, stera sze prouti szovjet vládi pripoznanyi bojúje. Hughes je szlejdnyi kapitalíski drzsélszki moski, kí esese izda szamo tiszti Ruszoszki ország pozna, steromi je Kerenszky prezident, Bakhmetieff velki követ i Ughet dugoványeszpelávec. Hughes je nájszlejdjen notřiprevidec.

Toga nájszlejdnyega notřiprevidca je zdaj szlejdjen príáteo tídi povřgao, te Times.

Csí lúbite zsmajno jejsztvino tou szamo vu

"Petófi Restaurant"-i

429 E. 4th Street, dobíte

Zouszedni sztolí za zsenzské

Cejna je nájpřednejša.

Rédno vóobslúszávanya

Kosta sze dobí popřejk plácsano na cejli mejszec za nájpřednejšo cejno

TÓTH MARGIT

LÁSZTKINYA

Michael Palásthy

827 E. 4th Street

BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lektérisko delo z-garantéřnyom Prímeni sze dobíjo nájbougsí globi v-poszevte i szaksá lektériska náprava, stereo sze pri hrámi i bizmici núca.

PODPÉRAJTE tiszte store steri glástíjejo v-nasi novínaj

Jedíni trzsci Aunt Polly i dívatni Stout Obúteí za Zsenzské. — Nega tak velke ali tak mále nouge, ka bi mí nej mogoucsi bílí Obúteo dati.

Velíkoszt: 2½ do 12 numere súrki i vonszki.

M. E. Kreidler i Szinovje

NAJPOSTENEJŠA

OBÚTELI BAOTA

17 East Third Street

BETHLEHEM, PA.

SPECIÁLNO

Vszígár ospícseni klabájssze (Ever Sharp Pencils) i nájbougsa za píszanye péra sze zdaj dobíjo trno fá.

Cejna je píscsena

1/3

Vszáki, kí je potrejbno na dobre péra i klabájssze, naj szí zdaj küpi.

Lehigh Stationary

Company, Inc

14 West Fourth Street

Bethlehem, Pa. (So. Side)

Grofovszke familije kotřige szo vkúper szprisli na té dén, — presztoren kastéo je csrsztev grátao od gousztov, — ár ji je materiálna szlísnoszt od sztou májlov vkúper porínoula. Szíjgyártó vicispán je vu predpoudnéšnyi vóřaj szkoncsao szvojega goridányu oumornejsi tao, z-třejznov obcsítuosztjov je razvíjajoucse szlísnoszti vkúper poglado, ino veska lúbézen je zahválno pripoznala, ka sztáromi goszpoudí lehko zahválno szvéto ednorazmejnýe. Obed sze je vszéló szkoncsao, ino sztári je popřejko dobro razpřoznoszt goriponúcao vu tákso formo, ka z-szvojím zetom po obedi frísko zgotoví zřavnajoucí dokumentum, ka ga naj vesaszí podpísejo.

Egerszegi je konceptus szvojemi píszácsí dao, ka naj ga na esízto doli szpíse, ino docsaszo je k-tesztouvi sou zgucsávát.

— Za fertao vóre mo gotoví, — práví Egerszegi, — ino vesaszí sze lehko podpísemo vszi.

— Vu velkom deli szam nej meo cajta posepnoti, ka sztári Hegyfalussy vu poreiszkom pítanyi z-cejlov mocsjouv draszti, ino k...i nemestva deputácíja de dnesz sla k-Kéřgessy-i pouleg zádavka na pogucsávanya.

— Kéřgessy sze vu politíko tídi vmesáva? — píta Egerszegi.

— Pecsénye szaga gori vdári tomi kapouvi nousz, ino sze tá pascsi, gde pod szto esonte lúcsajó.

— Esese znameníti eslovek gráta z-toga dénkráđnyenca.

Vszáki klúcs má edno lúknýo, lúbléni szin, Kéřgessy-ove lampe szo vu blodjényi isztínszki stířídvařszeti fúntní stúik, ino sztári kamarás z-tém stúikom szrečno szřlí,

Speciálnoshti po Vüzmi

\$1.25 Mocni dományi förtoji 98c
 \$1.25 i \$1.50 Deklinszki 8—14 i 2—6 oblejesi 98c
 \$1.50 Pojbinszki za pranyé gvanti 98c
 \$12.00 i \$13.50 Zsenszki Kaputje \$9.35
 Dupliske Security (erdéce) ali Merchants
 (szíve Stempline dobíte, csi eto glásenyé notri
 prineszété.

BRONK'S

833 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.
 Dobro blágo i niszika cejna'

ODKRITO
SPILANYE

Szenátus je szpréjao Borah, Idaho drzséle republikánuskoga szenátora ono propozicijo, ka med odebéranszkim kampányom vszáki párt, kakti vszáki kandidát je duzsen po deszét dnévaj odkriti racsun dati od toga, ka kelko je potroso on szam na odebéranje ino k-pártovszkoj gaszi sto i z-kákov sumov szo prihájali kcoj.

Csedna propozicija je bila ino szenátus je trno csedno esinio, ka je tou propozicijo szpréjao. Lehko sze troustamo, ka de poszláncov hizsa tüdi tak csinila vu tom pitanji. Sztáva je tou, ka je prouti politikusom vu zádnyí meszecaj — nájmre od oljovoga skándála mao — trno szlaba zavüpnoszt. Od táksi politikusov vözide, ka do vszepovszédi "masz-ní", gde do penéz prídejo. Tákse fajte zravnyane je pa cilou dobro za nyí, gde z-penezi i z-politikov spilanye nede szkrivno i jedíno na nyí zavüpano, nego odkrito ino po táksem ji prvle ali szledi nazáj pripela na vüpnazni pouti k-amerikanszkomi národí.

Politicsnoga z-csisztsávajoucséga dela naj nede szamo tou cil, ka naj nisterni svihácke, steri szo vu orszacsom ravnyaní zname-niti faktorje bílí, vesznejo z-politicsnoga zsvlejnja. Tou bi trno máli nászhaj bio. Doszta plemenitejsi, doszta temelnejsi cil je tou,

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

ka naj amerikanszko lüdsztvo — rávno záto, ár sze vu szvoji politikusaj zavüpa — doszta vékse intereszejrane poszvedocsi kre politickni problémov, kak do eti mao.

Demokracija je illuzija, csi ne vzeme lüdsztvo vu szvoj tao z-politicsne duzs-noshti szpunývanya. Zájenno, do teccász dokécs je lüdsztvo nezavüpnó prouti politikusam, zsmetno sze lehko racsuna z-tém, ka bi sze amerikanszko lüdsztvo vu potrebnom racsuni i z-potrebno nov omornosztjov brigalo za politiko.

Borah szenátora propozicija je nevtajeno kcoj prihájala k-tomi, ka naj vu amerikanszkom lüdsztvi pokrepsi vüpažen kre politikusov. Odebéranszki sztroskov odkrito vöpokázanye je táksi faktum, stero je brezi dvojnószti doszta bole vküppri-glíjajoucsé z-politicsne demokracije odkritoszt térgya jouscim znácsajom, kak pa szkrivne prílike i gednoszti, stere vu nájvecs politicsnom gíbanyi kak ravnajoucsé moucsi ládajo.

Odkrito spilanye z-amerikanszkim lüdsztvom znábídti dá pozábíti esese tiszto vnozino grdílo i ruzsnoszt tüdi, stero je vu zádnyí meszecaj oljov skándál na ocsivesznoszt prineszo.

GDA DE VAM POTREJBCSINA NA
POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

prídte kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak zblágom tak z-cejnov

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Phone, Cedar: 4135-M

— 238 —

— Jasz bi znáo notri zasopati toga bojdikaj csloveka lampe z-ednim árkus papérom.

— Eden árkus?... prijátel, kanke ne mejrijo na árkuse.

— Peneze bi rávno nej zaprávlao na toga nicseszénoga csloveka.

— Moj szin! on je nej prouszen dnéva krádnynec! Premiszlíte szí ví, komi bi sze poszrecsilo vu visisem krougi véc deszetin lejt osztánóti, csi bi ga szpoudnyí kráj prílicsno nej zakrito! Z-námo, ka z-kárt zsvé, mládi lüdi z-nepametnoszti zsvé, ali sto bi vüpaó nyemi v-ocsi povédati tákse, ka zapréjo pred nyegovim nouszom vu prejdnyo hizso odpérajoucsé dveri?

— Jasz lehko zaprém, gda szamo csésém.

— Za krivice?

— Za edno laganye.

— Vu szmej me szprávíte, goszpon színek, — právi vicispán, — ka Kérgessy guesí, tiszto je vsze lázs.

— Gda brezi talentumne ogrízáva, nousvoszti guesí, té veszélo lazse. Nego csi bi nyemi povédo stoj ocsiveszno, ka je lazslívec.

— Neboj sze — právi vicispán, — tou bi na lehkoski nisece nej povédo nyemi. Od sztelájszkoga prájá sze nebojí, ino tou je nyegova notrisztoupnica, z-sterov je na velkoga szvejta dveri priso. Nájbougse pisztóle prinem dobis.

— Ka pa csi bi z-etoga doli precsto, ka je nezsrámnik lazslívec.

— Té je nyemi konec! — Más táksi papér?

— Vu zapíszka knigi pokojnoga grofa.

— Té zapíszek je tebi poroueso grof?

— 239 —

— Ka naj ga po mojoj vouli zdrzsím, ali csi nega vu nyem za pazke vrejdnoga, — naj ga vrzsem vu ogen.

Nej szta mogla nadaljávati poguesávanye, ár je megývöszki hajduk zglászo, ka je goszpá vicispánójca prisla, ino proszi plemenite goszpoude, naj prídejo doli vu goszpon fiskálisovo hizso.

— Szrbí me nousz! — právi vicispán z-domáuyov sztanovitosztjouv, — hodimo doli, ár je szláp za namí priso.

Vicispánójca je trepetlívó prijéla mozsévi za ramo, ka naj sze naszlánja, ino gda szta hizse na szredíni bílá, z-dregetajoucsim glászom píta mozsá:

— Ka je vrejdna tiszta zsenzszka, stera drügomi adreszejrano píszmo gori odpré?

— Milosztiven szoud povém, zsenzszka, právi vicispán zseni na lászno tozszbo, stero sze je szkázalo na lícaj, — dobro obhódis, csi mílívanye pridobis!

— Bojdté ví tüdi tak szmileni, — proszi szalívajoucsa zsenzszka szvojegá zeta, — vase píszmo szam odprla gori.

Egerszegi je prejk vzéo Irmino píszmo, kopert je pogledno ino na zsalosztíni píta punico:

— Csi bi szkrivno noszli k-meni Hegyfalussy zsenzszke píszma, zsená bi jus mejla na racsun prosziti szkrivnoszt. Fiskálisa szo odkrito, vudné obiszkali gori. Fiskális je zsvíoucsi brütív, ka naj vu nyem kak mrtvec lezsi szkrivnoszt.

— Moj szoud právíte ví?

— Mentívanye, mama, — ka naj moje pozványe prerazmite.

Ponízna sztojím pred vami.

— Mama!... po toj szoudnoj cejni me szprímli-te vu szvoje szrdécé. Zdáj szte vu mojo düso vidli,

SPECIÁLNA DOJPÜSCSENOSZT NA
Fájni Oblejcsaj

Canton Crepe-i, Crepeback Szatíni, Roshanara Crepe-i méki Taffotje, Flanneli, Zsideni i nastampáni Sport Oblejesi, itd.

\$14

Oblejesi steri szo vrejdni \$20, \$25 i esce \$29.50, Cejna je ponízšana na szoboto na Stírínájszet Dollárov!

Vsze fárbé. Vsze moude. Vsze féle mere (Tüdi sürke) 14 do 54

I csi ví seséte meti dvá ali trí páre z-tej lejpi oblejesov za nisziso cejno kak kostajo príde notri ino szí odeberte z-tej PRELEJPI VREJDNOSZTI za \$15. PRIDTE RANO ZA NÁJBOUGSE PREBÉRANYE (Lewin-Neiman Co. — Trétji Floor.)

"Peggy Louise" Oblecsi

Eden noví küp z-tej "Lewin-Neiman Speciálnoszti" je rávno zdáj prislo za útrásnýo odajo szamo za

\$25

Peggy Louise Oblejesi szo zse po cejnom Pittsburghi vöszkricsáni za nájlépe oblejesé, kakse po cejnom várasí nemrete nájdíti za tou cejno. Vu tom blági pa stero szmo zdáj doubíli jeszte zaisztino vsze, ka je lej-pomi blági potrejbno itd. — tou je velka vrejdnoszt i vu vszej fárbaj sze lehko dobi. Vsze mére—Rávno tak tüdi sürki—14—54!

Lewin-Neiman Co. — Trétji Floor.)

Lewin-Neiman Co.
SMITHFIELD ST. OPPOSITE POST OFFICE.

LEWIN-NEIMAN CO. — 30 do 309 SMITHFIELD STREET. — RÁVNO PREJK OD POSTA OFFICE

Telephone Cedar 8131-R

NOVY'S
CAFÉ & RESTAURANT
Cor. Madison and Peralto Sts.
Pittsburgh, Pa.

Postüvani Szlovenci! Sztavíte sze pri John-i na kükli, ár tam dobíte nájbougso jejsztvino pítvino. Vszáki szlovenec bo-de z-nájlepsim postenyom vö-obszlüzseni

John J. Chapman, lásznik.

Vi dobíte primeni kü-piti vszákse féle nájbokse Cigáre i Cigaretline, steri szo sztoga nájboksega dohána naprávleni. Jasz trzsim to nájbrednyeje blágo, naprebéranje vu vszáksém iméni.

Tüdi vu toj nájlépsó posztávi decinszko spilo dobíte primeni küpiti.

FRANK EMBERSITS
923 Chestnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

Primeni dobíte ráj bokse blágo za rédno cejno. Pridte vu

S. MALLIN, Vörarszko bauto.

729 E. Ohio Street,

N. S. PITTSBURGH, PA.

SZLAMENI KOLAPOSJE

Prinasz dobíte nájléps. Szlamene Kolapose Mí mámo vase mere, vaso moudó i vaso cejno.

\$1.50 do \$3.50

Nouve féle szrakice zgolejraj, stero szo trnó prípravne za letosnyo nosny.

\$1.00 \$1.50 \$2.00

Joseph Patz

MOSKOV I POJBOV BAOTA

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Dupliske Erdéce ali Szíve Stempline dobíte z-etím glasenyom

F. N. HOFFSTOT, Szednik GEORGE G. SCHMIDT, Peneznik
T. W. FRIEND, Podszednik H. J. C. BREKER, Podpeneznik

Penezna Vrejdnoszt \$200.000.00 Cejlo Imánye \$350.000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street

Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobíjo z-Árende
4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

PEOPLE MEAT MARKET

JOSEPH FELKÁR, Lásznik.

Szlovenci, ki szí scsé dobro frisko meszou küpiti, on sze naj obrné vu mojo mesznico, gde sze dobi száksé féle frisko meszou za rédno cejno.

849-851 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Telefon Cedar 9529

Vszigdár dobro i rédno bodete vöobszlüzseni, csi pridete vu moj Hotel, ár primeni dobíte tou nájboukso blágo za nájbrednejsó cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásznik

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Naznánye dam vszém szlovencom, komi de potrejbno na Pogrobnika, on sze naj obrné kmeni, gde dobi nájboukso postenejsé vö obszlüzsenyí

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.